

UZASADNIENIE

Powodowie małoletni W. L. oraz B. L. reprezentowani przez matkę M. L. domagali się podwyższenia przysługujących im alimentów z kwot odpowiednio po 650 zł miesięcznie i po 350,- zł miesięcznie do kwot po 1.600,- zł miesięcznie oraz po 650,- zł miesięcznie poczynając od dnia wniesienia pozwu. Żądali również zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

(k. 2 – 8 , 211-216)

Pozwany T. ustosunkowując się do roszczeń powodów wniósł o oddalenie powództwa w całości. Domagał się również zasądzenia na swoją rzecz od powodów kosztów procesu według norm przepisanych.

(k. 152-159, 245-248)

Sąd ustalił stan faktyczny

Powodowie W. L. ur. (...) oraz B. L. ur. (...) są dziećmi pozwanego oraz matki powodów.

Wyrokiem z dnia 25 maja 2016r Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie VI RC 78/16 rozwiązał przez rozwód małżeństwo rodziców powodów bez orzekania o winie. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi powodami powierzono obojgu rodzicom ustalając ich miejsce zamieszkania przy matce. Jednocześnie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów alimenty w wysokości po 650,- zł na rzecz małoletniej W. oraz kwotę po 350,- zł na rzecz małoletniego B.. Sąd ustalił również kontakty pozwanego z dziećmi.

Wyrokiem z dnia 17 maja 2016r Sąd Rejonowy w Olsztynie w sprawie III RC 125/16 ustanowił pomiędzy rodzicami powodów rozdzielność majątkową z dniem 12 lutego 2016r.

Stan zdrowia małoletnich powodów nie uległ zmianie. Małoletnia nadal nie mówi, ma zezą rozbieżnego i wadę wzroku, refluks żołądkowy, ma wadę wrodzoną mózgu polegającą na nieprawidłowym rozmieszczeniu istoty szarej mózgu przez co jest narażona na ataki padaczkowe i bezdech – nie wolno przerywać jej snu; małoletnia ma kłopoty z pamięcią i emocjami i koncentracją, występuje u niej również niepełnosprawność ruchowa – wiotkość mięśni, koślawość stóp, niewłaściwa postawa ciała. Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki zdecydowała się leczyć małoletnią innowacyjną terapią komórkami macierzystymi. Pierwsze podanie nastąpiło w kwietniu 2017r., koszt jednego podania to 6.500,- zł - terapia przewiduje 5 podań komórek. Terapia odbywa się w L.. Matka powódki ponosi koszty dojazdu na terapię, oraz koszty hospitalizacji (pobytu z dzieckiem w szpitalu 592 zł) i koszty pobytu w hotelu. Po podaniu komórek małoletnia jest osłabiona dlatego też, matka zostaje z nią dzień dłużej w L.. Na I podanie przedstawicielka ustawowa powódki pojechała tylko z córką, na drugie z synem oraz matką. Kolejne trzecie podanie miało się odbyć pod koniec lipca 2017r. Koszty I podania sfinansowała fundacja prowadzona przez matkę powódki dla córki. Matka powódki poniosła wydatki związane z dojazdem, hospitalizacją, oraz przejazdami. Koszty II podania zostały sfinansowane dzięki darowiźnie od telewizji (...) w wysokości 3.000,- zł, 2.000,- zł przekazał przedstawiciele ustawowej powodów mąż jej matki, pozostałe 1.500,- zł wyłożyła matka powodów. Za podanie komórek, które odbyło się pod koniec lipca przedstawicielka ustawowa powodów musi uiścić należności do końca sierpnia – kwotę tę sfinansuje częściowo ze środków z Fundacji – 1.300,- zł oraz ze zbiórki jaka odbyła się w zakładzie pracy pozwanego – około 600,- zł. W październiku zostanie dokonane przez fundację rozliczenie darowizn przekazywanych w ramach odpisów 1%. W razie potrzeby przedstawicielka ustawowa powodów może liczyć na pomoc finansową rodziny.

Strony nie dokonały podziału majątku wspólnego – toczy się w tym przedmiocie postępowanie przed Sądem Rejonowym w Olsztynie. Powodowie z matką zamieszkują w wspólnym mieszkaniu rodziców w mieszkaniu na ul. (...). Opłaty za mieszkaniu wynoszą 430,- zł miesięcznie, bez wliczania kosztów energii elektrycznej oraz wydatków na multimedia i telefon.

Przedstawicielka ustawowa powodów nadal nie pracuje – zrezygnowała z pracy, aby opiekować niepełnosprawną córką, otrzymuje z tego tytułu nadal świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 1500,- zł miesięcznie. Przedstawicielka ustawowa powodów pobiera na nich zasiłki rodzinne (124 zł i 95 zł miesięcznie) oraz zasiłek pielęgnacyjny na córkę w wysokości 153,- zł miesięcznie, a także świadczenie 500+ miesięcznie na każde z dzieci, oraz dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości 110,- zł miesięcznie.

Małoletnia powódka uczęszcza do przedszkola niepublicznego harmonijka w O.. Z racji posiadania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego małoletnia w przedszkolu jest nieodpłatnie objęta zajęciami: terapią logopedyczną, zajęciami z psychologiem, integracją sensoryczną, zajęciami kompensacyjno-korekcyjnymi; zajęciami rytmicznymi oraz rehabilitacją – terapią ruchową. Dodatkowo małoletnia powódka chodzi na płatną terapię sensoryczną, logopedyczną oraz hipoterapię. Według przedstawicielki ustawowej powódki, w czasie gdy jeszcze z pozwanym tworzyli małżeństwo, podważał on celowość objęcia córki wieloma terapiami i córka uczęszczała na nie sporadycznie, gdy udało się uzyskać pomoc finansową rodziny. Pozwany miał być również przeciwny kupowaniu dziecku suplementów , które obecnie dzieciom podaje: preparat IQ, który kosztuje przy zakupie większego pakietu około 45,- zł na miesiąc, preparat (...), witaminy, tran. Łącznie na leki i suplementy dla dzieci ma wydawać około 200,- zł miesięcznie. Według przedstawicielki ustawowej powodów małoletnia robi postępy poznawczo-rozwojowe, ma większe napięcie mięśniowe, ale ciągle ma liczne deficyty rozwojowe, w szczególności nadal nie mówi.

Od 1 października 2017r do tego samego przedszkola, co siostra będzie uczęszczał małoletni powód. Czesne za przedszkole wynosi 300,- zł miesięcznie. Dodatkowo rodzice pokrywają koszty wyżywienia dzieci – stawka żywieniowa wynosi 11,- zł dziennie. Rodzice pokrywają również koszty ubezpieczenia oraz koszty dodatkowych atrakcji, w tym wyjść dzieci na zorganizowane zajęcia z przedszkola. Przedstawicielka ustawowa powodów zdecydowała się wysłać syna do przedszkola, aby mieć więcej czasu na rehabilitację córki, a także zadbać o własne zdrowie – skarży się na bóle stawów, z powodu dźwigania ciężarów. Przedstawicielka ustawowa powoda nie konsultowała z pozwanym planów wysłania go do przedszkola. Koszty poprzedniego przedszkola małoletniej powódki były niższe z uwagi na fakt, że opuszczała ona bardzo dużo dni.

Pozwany ma obecnie 35 lat, nie ma na utrzymaniu innych dzieci, nie jest z nikim na stałe związany, podaje, że zdiagnozowano u niego nadciśnienie, ale nie leczy się w tym kierunku.

Pozwany od 1 listopada 2016r wynajmuje jeden pokój w mieszkaniu na ul. (...). Czynsz najmu wynosi 400,- zł miesięcznie powiększony o opłaty za media według odczytów z liczników – łącznie około 475 zł miesięcznie. Pozwany nadal spłaca kredyt zaciągnięty na zakup mieszkania oraz ubezpieczenie kredytu – łącznie nieco ponad 610,- zł miesięcznie.

Poczynając od listopada 2016r pozwany zaprzestał uiszczania opłat za mieszkanie, w którym mieszka nadal jego była żona z powodami. Pozwany nie ma wstępu do wspólnego mieszkania – wymienione zostały zamki w drzwiach.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie rozwodowej stron ustalił, że pozwany zarabiał wówczas około **3300 zł miesięcznie netto**. Z zaświadczenia z 16 października 2015r wynika, że od lipca 2015r do 30 września 2015r średnie wynagrodzenie pozwanego netto wyniosło 3.583,42 zł. Pozwany otrzymywał również niewielkie premie. W okresie od 1 listopada 2015r do 31 stycznia 2016r pozwany otrzymywał wynagrodzenie w wysokości średnio po 3.284 zł netto; w kolejnych trzech miesiącach jego zarobki wynosiły średnio 3.288 zł netto miesięcznie.

W roku 2015r pozwany osiągnął łączny przychód w wysokości 57.622, 82 zł a w roku 2016r – 60.831,50 zł.

Pozwany od 29 czerwca 2017r zmienił pracodawcę – nadal pracuje w tym samym miejscu, na tym samym stanowisku i wykonuje te same obowiązki. Pozwany pracuje obecnie na podstawie umowy o pracę na okres próbny do dnia 30 września 2017r. Pozwany otrzymuje obecnie wynagrodzenie w **wysokości 5.092,- zł brutto, co daje około 3.600,- zł netto**. Pozwany jest brygadzystą – pracuje w trybie zmianowym; według pozwanego pracuje w każdy

weekend. Według pozwanego z racji na specyficzny harmonogram pracy nie jest w stanie podjąć dodatkowego zatrudnienia, ma również w umowie zastrzeżoną klauzulę lojalnościową.

Pozwany wykorzystał ulgę podatkową na dzieci w łącznej wysokości około 2.240 zł i przeznaczył ją na życie, na potrzeby dzieci, na wspólne spędzanie czasu.

Pozwany korzysta z tego samego samochodu – koszt samego OC to 1100 zł rocznie.

W czerwcu 2016r pozwany otrzymał od pracodawcy zapomogę w wysokości 1.600,- zł z przeznaczeniem na leczenie córki, kwotę tę miał wpłacić swojej siostrze, aby zachowała ją na przyszłość na potrzeby córki. W dniu 5 lipca 2017r pozwany wpłacił na rachunek bankowy fundacji córki kwotę 1.000,- zł. W zakładzie pracy pozwanego przeprowadzona została zbiórka na leczenie jego córki – zbierano kwotę prawie 600,- zł.

Pozwany utrzymuje kontakty z dziećmi. Według przedstawicielki ustawowej powódki średnio spotyka się on z dziećmi raz w miesiącu przez kilka godzin – według pozwanego kontakty odbywają się 3-4 razy w miesiącu. Według matki powodów pozwany bierze dzieci na kontakty rzadko, ale robi im wówczas dużo zdjęć i zamieszcza je na portalach społecznościowych, aby przedstawić się jako dobry ojciec. Według pozwanego matka utrudnia mu kontakty z dziećmi – nigdy nie mógł zabrać ich na noc, choć przyznaje, że jego obecne warunki mieszkaniowe są do tego przeciwwskazaniem. Według pozwanego również charakter jego pracy – skomplikowany grafik utrudnia regularne kontakty z dziećmi tak jak to ustalono w wyroku rozwodowym, zaś była żona to przeważnie uniemożliwia.

Pozwany przekazuje dzieciom na święta, urodziny prezenty – według przedstawicielki ustawowej powodów są to używane zabawki od członków jego rodziny. Według pozwanego w trakcie spotkań stara się zapewniać dzieciom atrakcje, zawsze na kontakty kupuje im drobne upominki.

(bezsporne, dowody: dokument w aktach sprawy VI RC 78/16, odpis wyroku z uzasadnieniem k. 10- 20, protokół sprawy rozwodowej k. 21-30; wydruk maila k. 32; zawiadomienie o wysokości opłat za mieszkanie k. 33; rachunki, faktury, paragony k. 34-58, historia operacji na rachunku bankowym przedstawicielki ustawowej powodów k. 59 – 81; decyzje administracyjne k. 84-92, historia operacji z rachunku bankowego pozwanego z okresu 31 maja 2016 - 6 październik 2016r. , zeznanie podatkowe pozwanego za rok 2014r k. 117-118; umowa najmu j, 129-132, przelewy z rachunku bankowego k. 161-170, wyrok k. 171; rachunki i paragony k. 172-177, zdjęcia z kontaktów pozwanego z powodami k. 178 – 184; historia operacji bankowych pozwanego k. 184-186; wydruki z Internetu oraz gazet k. 188-192; zaświadczenia o zarobkach pozwanego k. 193-194, umowy o pracę pozwanego k. 195-200; informacje o dochodach pozwanego za rok 2015 i 2016r k. 201-202; umowa k. 221-224; zaświadczenie z przedszkola k. 231; wydruki z Internetu k. 234-236; wydruki operacji bankowych k. 232-233; zeznania świadka I. B. k. 237v- 238v; wydruki z Internetu k. 252-253; 256-265 , przelewy bankowe k. 254-255, rachunki, paragony, przelewy bankowe 266-277, umowa – kontrakt pozwanego k. 278 – 281; zeznania świadka P. G. 289-291; dowód z przesłuchania stron k. 291-294)

Sąd zważył, co następuje

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się w pierwszym rzędzie na złożonych przez strony dokumentach, których prawdziwość co do zasady nie była kwestionowana przez drugą stronę. Sąd dał również co do zasady wiarę zeznaniom stron oraz świadków; rozbieżności w ich relacjach dotyczyły w zasadzie jedynie zakresu kontaktów pozwanego z małoletnimi powodami oraz tego, kto ponosi odpowiedzialność za taki zakres i przebieg kontaktów.

Opierając się przeprowadzonych dowodach Sąd Rejonowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie częściowo

Zgodnie z treścią art. 138 krio w razie **zmiany stosunków** można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd badał zatem jedynie, czy doszło do takiej zmiany stosunków, które uzasadniają ukształtowanie tego obowiązku w inny sposób – zwiększenie bądź pozostawienie go na dotychczasowym poziomie.

Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej każdej ze stron. Do zmiany sytuacji majątkowej dochodzi w szczególności w przypadku zmiany dochodów stron, przesunięć w ich majątku; zwiększenia się bądź zmniejszenia koniecznych wydatków i kosztów utrzymania; uzyskania nowych możliwości zarobkowania bądź też w przypadku utraty dotychczasowych. Zmiana sytuacji osobistej i rodzinnej będzie miała miejsce w szczególności w przypadku zmiany stanu zdrowia stron wpływającego na ich możliwości zarobkowe oraz wydatki, jak również w przypadku zwiększenia się bądź zmniejszenia liczby osób pozostających na ich utrzymaniu. Sąd bada przy tym zawsze, czy przedstawione powyżej procesy zaszły po stronie zarówno zobowiązanego jak i uprawnionego. Przedmiotem badania jest okres od ostatniego wyroku, ugody bądź umowy ustalającej wysokość alimentów.

Niezależnie od powyższego Sąd zawsze bierze pod uwagę treść przepisu art. 135 § 1 krio zgodnie, z którą wysokość alimentów zależy od usprawiedliwionych potrzeb małoletniego jak również możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do ich płacenia.

Analizując całokształt zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał, że w ciągu ostatniego roku zaszły trzy nowe okoliczności, które uzasadniają inne ukształtowania obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec jego dzieci, poprzez jego istotne zwiększenie.

W pierwszym rzędzie zdaniem Sądu okolicznością taką jest podjęta przez matkę małoletniej powódki terapia leczenia powódki metodą podawania jej komórek macierzystych. W okresie od ostatniego wyroku ustalającego wysokość obowiązku alimentacyjnego stan zdrowia małoletniej powódki nie uległ zmianie. Zdaniem Sądu pomimo pewnych wątpliwości i braku gwarancji, że podjęta terapia przyniesie pożądane efekty uzasadnione i celowe jest podejmowanie przez przedstawicielkę ustawową kolejnych prób, testowanie kolejnych metod leczenia. Sąd ma świadomość, że terapia podjęta przez powódkę jest bardzo kosztowna - pięć zabiegów podania komórek macierzystych będzie kosztowało łącznie około 30.000 zł. Tym nie mniej nie można podważyć celowości podjęcia takiej terapii w sytuacji, gdy daje ona szansę na poprawę stanu zdrowia małoletniej powódki.

Powyższe nie oznacza bynajmniej, że pozwany ma automatycznie pokryć połowę wydatków związanych z tą nową terapią, tak jak tego domagała się prawie przedstawicielka ustawowa powodów. Pomysł takiej innowacyjnej terapii przedstawicielka ustawowa powódki podjęła po konsultacjach z różnymi lekarzami we wrześniu ubiegłego roku. Pomysł ten ogłosiła pozwanemu, ale z uwagi na stan relacji pomiędzy stronami nie prowadziły one w tym zakresie konsultacji. W rezultacie uznając celowość kontynuowania terapii – na dzień wyrokowania dokonano już dwóch z 5 planowanych zabiegów – zdaniem Sądu jest to nowa istotna okoliczność jaką należy wziąć pod uwagę przy kształtowaniu wysokości obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec córki zawsze wszakże przy uwzględnieniu możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

Drugą okolicznością, która dotyczy głównie alimentów należnych małoletniemu powodowi jest fakt, iż od września rozpocznie on edukację w przedszkolu. Małoletni będzie uczęszczał do tego samego przedszkola niepublicznego co siostra. Zdaniem Sądu choć w jego przypadku nie zachodzi konieczność zapewnienia mu specjalnej opieki i terapii, co było powodem wybrania takiego właśnie przedszkola dla małoletniej powódki, to ze względów logistycznych i organizacyjnych zasadne jest, aby powodowie uczęszczali do jednego przedszkola, choć jest ono droższe niż przedszkola publiczne.

Ostatnia okoliczność, jaką zdaniem Sądu należało uwzględnić przy ponownej ocenie wysokości obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec powodów leżała właśnie po stronie zobowiązanego. Pozwany zmienił pracodawcę – choć pracuje w tym samym miejscu i na tym samym stanowisku, to obecnie ma nowego pracodawcę, i na razie umowę o pracę na czas próbny. Zdaniem Sądu można z dużą dozą prawdopodobieństwa zakładać, że umowa ta zostanie przedłużona. Zmiana pracodawcy wiązała się również z tym, że o około 300 zł netto zwiększyły się zarobki pozwanego i wynoszą one obecnie około 3.600,- zł netto miesięcznie.

Zdaniem Sądu nie można natomiast podzielić zarzutów przedstawicielki ustawowej powódki, iż na konieczność zwiększenia alimentów wskazuje również to, że pozwany przestał ponosić wszystkie wydatki z utrzymaniem wspólnego mieszkania, jakie zajmuje obecnie wyłącznie ona z dziećmi. Należy podkreślić, że pozwany już wcześniej wyprowadził się z tego mieszkania, a pomimo to przez kilka miesięcy nadal wywiązywał się z tego zobowiązania. Wprawdzie Sąd Okręgowy w wyroku rozwodowym również uwzględnił powyższy fakt zaliczając na poczet obowiązku alimentacyjnego pozwanego właśnie te wydatki ale nie można tego oceniać w oderwaniu od uwarunkowań w jakich założenie takie poczyniono. Należy się wszakże zgodzić z pozwanym, że kwestia ta nie może być oceniana w oderwaniu od faktu, iż wówczas pozwany również mieszkał w opłacanym mieszkaniu. Obecnie pozwany musiał wynająć sobie stancję – 1 pokój w mieszkaniu - i ponosi związane z tym wydatki w wysokości około 475 zł miesięcznie. Nie można stawiać pozwanemu zarzutu, że ponosi wydatki związane z zapewnieniem sobie miejsca do mieszkania, gdyż należy to do jego podstawowych potrzeb egzystencjalnych. Jednocześnie należy podkreślić, że pozwany nadal spłaca w całości kredyt mieszkaniowy za wspólne z przedstawicielką ustawową powodów mieszkanie, z którego już dawno w ogóle nie korzysta. Stąd też zdaniem Sądu Rejonowego zaprzestanie przez pozwanego opłacania mieszkania nie może być podstawą do podwyższenia alimentów, gdyż jednocześnie musiał on wynająć sobie do mieszkania pokój. Przyznać wszakże tym miejscu trzeba, że wydatki związane z utrzymaniem mieszkania były o nieco ponad 100,- zł miesięcznie wyższe od utrzymania pokoju, gdzie obecnie mieszka pozwany.

W konsekwencji mając na uwadze wszystkie podniesione okoliczności Sąd uznał, za zasadne częściowo uwzględnić roszczenia powodów i podnieść przysługujące im alimenty po 300,- zł miesięcznie na małoletnią powódkę i po 200,- zł miesięcznie na małoletniego powoda. W przypadku powódki podwyżka ta związana jest z faktem objęcia jej terapią leczenia komórkami macierzystymi, zwiększoną liczbą dodatkowych terapii na jakie uczęszcza małoletnia, wydatkami związanymi na podawanie jej suplementów. W przypadku małoletniego pozwanego zwiększenie alimentów uzasadnia przede wszystkim fakt, iż po wakacjach zacznie on uczęszczać do przedszkola, co będzie kosztowało co najmniej 400,- zł miesięcznie.

Takie zwiększenie alimentów jest uzasadnione nie tylko zwiększającymi się potrzebami małoletnich powodów ale również aktualnymi możliwościami zarobkowymi i majątkowymi pozwanego. Dochody pozwanego zwiększyły się o około 300, zł netto miesięcznie, jego wydatki na stancję są również nieco niższe niż koszty jakie ponosił jeszcze w październiku 2016r związku z opłatami za mieszkanie jakie zajmują powodowie, a dodatkowo pozwany w całości dysponuje ulgą podatkową za oboje dzieci.

Mając na uwadze, krótki okres od ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów, to że dotychczasowe koszty terapii małoletniej powódki zostały prawie w całości pokryte dzięki pomocy założonej dla niej Fundacji, pomocy P., oraz osób trzecich, a także III podanie komórek macierzystych także będzie częściowo zrefundowane z tych środków, jak również uwzględniając fakt, że małoletni powód dopiero po wakacjach zacznie uczęszczać do przedszkola - Sąd uznał za celowe podwyższenie należnych powodom alimentów na bieżąco.

Uwzględniając żądania małoletnich powodów jedynie w części Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach sądowych rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych mając na uwadze fakt, że pozwany powinien w pierwszym rzędzie skupić się na realizowaniu swojego powiększonego obowiązku alimentacyjnego.

O pozostałych kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. mając na względzie w jakim rozmiarze każda ze stron wygrała sprawę.